

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

**អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបង្គាប់ឱ្យស្វែងរកលទ្ធភាពបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះទីពីរ
ហើយច្រានចោលបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០១**

នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) ចេញសេចក្តីសង្ខេបនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងនួន ជា ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចទីពីររបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការបំបែកសំណុំរឿង ០០២ ទៅជាការជំនុំជម្រះជាបន្តបន្ទាប់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។

ទោះបីជាបដិសេធបណ្តឹងសាទុក្ខលើអង្គសេចក្តីក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចេញចំណាត់ការកែតម្រូវ និងបង្គាប់ថា សវនាការលើភស្តុតាងក្នុងការជំនុំជម្រះទីពីរ (សំណុំរឿង ០០២/០២) ត្រូវតែចាប់ផ្តើមឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ក្រោយពីកិច្ចបិទការពិភាក្សាដេញដោលនៅក្នុងការជំនុំជម្រះនាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។ លើសពីនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់ថា សំណុំរឿង ០០២/០២ ត្រូវបញ្ចូលជាអប្បបរមានូវបទចោទទាក់ទងទៅនឹង ស-២១, ការដ្ឋានធ្វើការ សហករណ៍ និងបទចោទប្រល័យពូជសាសន៍។ អង្គជំនុំជម្រះថែមទាំងបានបង្គាប់ឱ្យការិយាល័យរដ្ឋបាលនៃ អ.វ.ត.ក ស្វែងរកលទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលនូវក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះទីពីរ ដែលមានចៅក្រមជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីស្តាប់ និងជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿង ០០២/០២។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា ទោះជាបានផ្តល់នូវការពិចារណាសមស្របទៅលើភាពជាតំណាងនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ទៅជាការជំនុំជម្រះតូចៗយ៉ាងណាក៏ដោយ ការខកខានរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនគោរពតាមការបង្គាប់របស់ខ្លួន ស្តីពីការបង្កើតផែនការជាក់លាក់មួយសម្រាប់ការជំនុំជម្រះទៅលើបទចោទទាំងអស់ គឺជាកំហុសផ្នែកអង្គច្បាប់ និងកំហុសក្នុងការអនុវត្តធានាសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបដិសេធក្នុងការកែប្រែគោលជំហរ ពីដំបូងរបស់ខ្លួនលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ក្នុងការសម្របសម្រួលទៅតាមសំណើរបស់ភាគី និងដោះស្រាយ ក្តីប្រឆាំងមួយរបស់ភាគីដែលជាបច្ច័យនៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាថ្មីសម្រាប់ការជំនុំជម្រះនាពេលអនាគត ហើយថា នេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ប្រហែលជាពុំបានរៀបចំក្នុងការជំនុំជម្រះបទចោទ ដែលនៅសេសសល់នៅក្នុងដីកាដោះស្រាយនៅក្នុងការជំនុំជម្រះបច្ចុប្បន្នឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូលពិចារណាឃើញថា នៅក្នុងកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ន ការបង្គាប់ឱ្យពង្រីកវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ និងតម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកែប្រែផែនការរបស់ខ្លួន នឹងបណ្តាលឱ្យមានការពន្យារពេល ដែល ឥតចាំបាច់។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពិចារណាឃើញថា ចំណាត់ការសម្របក្នុងកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ន គឺត្រូវបង្គាប់ថា បទចោទដែលមិនបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ និងក្លាយជាវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ដើម្បីធានាថា ការបូកបញ្ចូលគ្នានៃសំណុំរឿង ០០២/០១ និង ០០២/០២ នឹងក្លាយជាភាពតំណាង សមស្របនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២។ បន្ថែមលើនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ពិចារណាឃើញថា សំណុំរឿង ០០២/០២ ត្រូវតែចាប់ផ្តើមឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន និងថា ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះទីពីរដើម្បីសម្រេចលើបញ្ហានេះ នាពេលបច្ចុប្បន្ន បានក្លាយជាបញ្ហាសំខាន់។

ជនជាប់ចោទដែលទទួលការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២ គឺ នួន ជា ដែលជាអនុលេខានៃបក្សកុម្មុយនីសកម្ពុជា និង ខៀវ សំផន ដែលជាប្រមុខរដ្ឋនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ជាដំបូង បានសម្រេចបំបែក កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបទចោទ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ទៅជាការជំនុំជម្រះតូចៗដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដែលសំណុំ រឿងលើកទីមួយ ០០២/០១ កំពុងដំណើរការ។ ក្រោយពីទទួលបានបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះ រាជអាជ្ញាប្រឆាំងនឹង វិសាលភាពនៃបទចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣ បានមោឃៈដីកាបំបែកលើកដំបូងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ បន្ទាប់ស្តាប់នូវទស្សនៈរបស់ភាគី អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាថ្មី នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣ ដោយរក្សាទុកនូវវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះដែល នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ដូចកាលពីមុន មុនពេលអង្គជំនុំ ជម្រះតុលាការកំពូលចេញសេចក្តីសម្រេចមោឃៈភាព។ លទ្ធផលនៃសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខចេញថ្ងៃនេះ ដោយដល់វិសាលភាពនៃបទចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ គឺថា បទចោទទាំងនេះ កម្រិតត្រឹមតែ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ប្រឆាំងមនុស្សជាតិទាក់ទងនឹងការជម្លៀសដោយបង្ខំចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដំណាក់កាលទីពីរ នៃការជម្លៀសដែលបានចាប់ផ្តើមក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៥ និងការសម្លាប់លើទាហាន លន់ នល់ នៅទួលពោធិ៍ជ្រៃ ក្នុងខេត្តពោធិ៍សាត់។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

លោក ឡាន អូលសិន

មន្ត្រីទំនាក់ទំនងផ្នែកច្បាប់

ទូរស័ព្ទដៃ: +៨៥៥(០)១២ ៤៨៨ ០២៣

ទូរស័ព្ទ: +៨៥៥ (០)២៣ ២១៩ ៨៤១ លេខបន្ត: ៦១៦៩

សារអេឡិចត្រូនិក: olsenl@un.org

លោក នេត្រ ភក្ត្រា

មន្ត្រីនាំពាក្យសាលាក្តីខ្មែរក្រហម

ទូរស័ព្ទដៃ: +៨៥៥ (០)១២ ៤៨៨ ១៥៦

សារអេឡិចត្រូនិក: neth.pheaktra@eccc.gov.kh